

ZARZĄDZENIE NR 162

KOMENDANTA GŁÓWNEGO POLICJI

z dnia 18 lutego 2008 r.

**w sprawie metod i form wykonywania przez Policję zadań w związku
z przemocą w rodzinie w ramach procedury „Niebieskie Karty”**

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz.U. z 2007 r. Nr 43, poz. 277, z późn. zm.) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Zarządzenie określa:

§ 1.

- 1) okoliczności i sposoby podejmowania przez policjantów czynności wobec przemocy w rodzinie;
- 2) formy i metody wykonywania zadań podejmowanych wobec rodziny dotkniętej przemocą;
- 3) dokumentację prowadzoną w związku z realizacją procedury „Niebieskie Karty”.

§ 2.

Przez użyte w zarządzeniu określenia należy rozumieć:

- 1) procedura „Niebieskie Karty” – ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez policjantów, zgodnie z przepisami zarządzenia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie, rozumianej w sposób określony w art. 2 pkt.2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493);
- 2) interwencja domowa – natychmiastowe podjęcie czynności policyjnych, będących realizacją ustawowych obowiązków i uprawnień Policji, w mieszkaniu, domu lub innym miejscu prywatnym, w związku z naruszeniem

norm prawnych lub zasad współżycia społecznego bądź zagrożeniem ich naruszenia, w celu przywrócenia porządku, zapewnienia spokoju bądź ochrony bezpieczeństwa ludzi;

3) interwencja domowa wobec przemocy w rodzinie – interwencję domową podejmowaną w sytuacji uzasadnionego podejrzenia zaistnienia przemocy w rodzinie;

4) ofiara przemocy – osobę dotkniętą przemocą, o której mowa w ustawie wymienionej w pkt 1;

5) sprawca przemocy – osobę stosującą przemoc, o której mowa w ustawie wymienionej w pkt 1.

§ 3.

1. Policjant podejmuje czynności w ramach procedury „Niebieskie Karty” w przypadku przeprowadzania interwencji domowej wobec przemocy w rodzinie.

2. Podstawą interwencji, o której mowa w ust. 1, jest:

1) polecenie wydane przez dyżurnego jednostki organizacyjnej Policji;

2) polecenie wydane przez inną upoważnioną osobę;

3) inicjatywa własna wynikająca z dokonanych ustaleń.

3. Policjant podejmuje także czynności w ramach procedury „Niebieskie Karty”, jeżeli podczas wykonywania innych, niż wymienione w ust. 1, obowiązków służbowych, w tym podejmowania różnych interwencji, uzyskał informację o istniejącej przemoc w rodzinie bądź ma uzasadnione podejrzenie jej występowania i jednocześnie zachodzi konieczność udzielenia pomocy jej ofiarom.

Rozdział 2

Zakres zadań i obowiązków policjantów w ramach procedury „Niebieskie Karty”

§ 4.

1. Podczas przeprowadzania interwencji domowej wobec przemocy w

rodzinie policjant ma obowiązek:

1) udzielenia ofiarom przemocy niezbędnej pomocy, w tym udzielenia pierwszej pomocy, wezwania pogotowia ratunkowego lub zawiadomienia innych instytucji, które mogą udzielić pomocy;

§ 7.

1.Czynności wynikające z realizacji procedury „Niebieskie Karty” podejmowane po sporządzeniu „Karty A” wykonuje dzielnicowy.

2.Dzielnicowy po otrzymaniu „Karty A”, w trybie określonym w §6 ust.2, jest obowiązany do podejmowania działań wobec rodziny dotkniętej przemocą w ramach procedury „Niebieskie Karty” i dokumentowania wykonanych czynności w celu dalszego monitorowania sytuacji w rodzinie, zapobiegania zagrożeniom oraz inicjowania innych działań pomocowych, w tym w szczególności do:

1)bezpośredniego kontaktu z rodziną, wobec której rozpoczęto procedurę „Niebieskie Karty”, w celu rozpoznania sytuacji w rodzinie, potwierdzenia występowania przemocy w rodzinie oraz ustalenia rodzaju i charakteru potrzebnych działań pomocowych – niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od dnia otrzymania „Karty A”;

2)przekazania ofiarom przemocy „Karty B”, jeśli wcześniej nie było takiej możliwości, poinformowania zasadach podjęcia działań prawnych, o organizacjach i instytucjach udzielających pomocy, a także o możliwościach przekazania przez Policję organom administracji rządowej i jednostkom samorządu terytorialnego bądź podmiotom, którym

zleciły one realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, informacji o sytuacji rodziny i potrzebie udzielenia jej pomocy;

3)systematycznych wizyt, co najmniej raz w miesiącu, sprawdzających stan bezpieczeństwa domowników i zachowanie sprawcy przemocy w rodzinie;

4)podejmowania działań prewencyjnych wobec sprawców przemocy w rodzinie, w tym prowadzenia rozmów profilaktycznych ze sprawcą oraz informowania go o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziału w

programach korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy;

5)umożliwienia ofiarom przemocy zapoznanie się, na ich żądanie, z treścią „Karty A”, dokumentującej rozpoczęcie procedury „Niebieskie Karty” wobec jej rodziny;

6)przekazywania pisemnych informacji dotyczących rodzin, w których zachodzi przemoc, organom administracji rządowej i jednostkom samorządu terytorialnego bądź podmiotom, którym zleciły one realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zgodnie z procedurą ustawową;

7)podejmowania współpracy z przedstawicielami organów administracji rządowej i samorządowej, organizacji pozarządowych oraz kościołów i związków wyznaniowych na rzecz rodzin dotkniętych przemocą;

8)udziału w tworzeniu i funkcjonowaniu lokalnych zespołów pomocy ofiarom przemocy w rodzinie w ramach współpracy z powołanymi do tego instytucjami i organizacjami;

9)przekazywania komórce organizacyjnej właściwej w sprawach nieletnich i patologii informacji dotyczących małoletnich z rodzin, w których występuje przemoc;

10)przekazywania oryginałów „Kart A” oraz dodatkowych materiałów istotnych dla sprawy do komórek organizacyjnych prowadzących postępowania przygotowawcze w celu przeprowadzenia w danej sprawie

postępowania sprawdzającego —w przypadku posiadania informacji nasuwających przypuszczenie, że popełniono przestępstwo lub wszczęcia postępowania przygotowawczego — w sytuacji uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa i gromadzenia ich kopii w celu dalszej realizacji procedury „Niebieskie Karty”;

11)przekazywania oryginałów „Kart A” do akt postępowania przygotowawczego — w przypadku wszczęcia w danej sprawie postępowania i gromadzenia ich kopii w celu dalszej realizacji procedury „Niebieskie Karty”.

3. Komórki organizacyjne, które uzyskały od dzielnicowego informacje lub materiały z realizacji procedury „Niebieskiej Karty”, są obowiązane do przekazania pisemnych informacji zwrotnych o sposobie ich wykorzystania i podjętych działaniach.

§ 8.

1.Dokumentacja prowadzona przez dzielnicowego na zasadach określonych w § 7 ust. 2 pkt 1 -11 powinna zawierać między innymi takie informacje,

jak:

1)dane o rodzinie: w szczególności liczba i wiek jej członków z uwzględnieniem dzieci, status prawny rodziny, inne osoby wspólnie zamieszkujące z rodziną;

2)sytuacja socjalno-bytowa rodziny, w szczególności źródła utrzymania, warunki lokalowe;

3)sytuacja opiekuńczo-wychowawcza dzieci;

4) zachowanie się sprawcy, w szczególności nadużywanie alkoholu, używanie środków odurzających, inne zachowania patologiczne, zaspokajanie potrzeb rodziny, wywiązywanie się z obowiązków wynikających z władzy rodzicielskiej;

5)termin i sposób powiadomienia osoby, uznawanej w trakcie realizacji procedury „Niebieskie Karty” za ofiarę przemocy, o zakończeniu prowadzenia procedury;

6)inne ważne informacje niezbędne dla realizacji celu procedury „Niebieskie Karty”.

2.Dokumentację z realizacji czynności w ramach procedury „Niebieskie Karty” dzielnicowy gromadzi w teczce o nazwie „Przemoc w rodzinie”.

§ 9.

1. Dzielnicowy może zakończyć prowadzenie procedury „Niebieskie Karty” wobec rodziny, gdy z posiadanej dokumentacji i uzyskanych informacji wynika, że w rodzinie tej nie występuje już zjawisko przemocy.

2. Zakończenie prowadzenia procedury „Niebieskie Karty” dzielnicowy dokumentuje w formie notatki urzędowej, wskazując przesłanki jej zakończenia. Notatkę zatwierdza przełożony, o którym mowa w § 10.

3. Dzielnicowy ma obowiązek powiadomienia osoby, uznawanej w trakcie realizacji procedury „Niebieskie Karty” za ofiarę przemocy, o zakończeniu prowadzenia procedury.

§ 10.

Kierownik jednostki organizacyjnej Policji, lub wyznaczona przez niego osoba, jest zobowiązany do sprawowania nadzoru nad realizacją zadań wynikających z przepisów zarządzenia.

§ 11.

Sprawozdawczość dotycząca działań Policji podejmowanych w ramach procedury „Niebieskie Karty” prowadzona jest zgodnie z odrębnymi przepisami regulującymi sprawozdawczość i planowanie w Policji.

Rozdział 3

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 12.

Dopuszcza się stosowanie druków „Karty A” i „Karty B”, stanowiących załączniki do zarządzenia, o którym mowa w § 13, do czasu wyczerpania zapasów, nie dłużej jednak niż do dnia 31 października 2008 r.

§ 13.

Traci moc zarządzenie nr 21 Komendanta Głównego Policji z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu przeprowadzania interwencji domowej wobec przemocy w rodzinie pod nazwą „Niebieskie Karty” (Dz. Urz. KGP Nr 14, poz. 111).

§ 14.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 marca 2008 r.

KOMENDANT GŁÓWNY POLICJI

nadinsp. Tadeusz BUDZIK

UZASADNIENIE

Projekt zarządzenia w sprawie metod i form wykonywania przez Policję zadań w związku z przemocą w rodzinie w ramach procedury „Niebieskie Karty” opracowano na podstawie upoważnienia zawartego w art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy o Policji z dnia 6 kwietnia 1990 r. (Dz. U. Nr 30, poz. 179, z późn. zm.).

W projekcie określono sposoby podejmowania czynności oraz metody i formy wykonywania zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie pod nazwą procedura „Niebieskie Karty”. Konieczność zaprojektowania nowego zarządzenia regulującego procedurę „Niebieskie Karty” była spowodowana przede wszystkim potrzebą rozszerzenia możliwości udzielania wsparcia na rodziny dotknięte przemocą, u których nie przeprowadzono interwencji.

Dotychczasowe działania podejmowane przez Policję wobec przemocy w rodzinie reguluje zarządzenie nr 21 Komendanta Głównego Policji z dnia 31 grudnia 2002 r., w sprawie sposobu przeprowadzania interwencji domowej wobec przemocy w rodzinie pod nazwą „Niebieskie Karty” (Dz. Urz. KGP Nr 14, poz. 111).

Zasadniczą zmianą wprowadzoną w nowym projekcie zarządzenia jest określenie rzeczywistych obszarów działań Policji podejmowanych wobec przemocy w rodzinie, a nie tych związanych z realizacją interwencji. Zmieniając tytuł zarządzenia i wskazując sytuacje, kiedy sporządzana powinna być „Niebieska Karta”, rozszerzono zastosowanie procedury. Wprowadzono obowiązek sporządzania przez policjantów „Notatki urzędowej o przemocy w rodzinie”- zwanej „Kartą A”, w przypadku przeprowadzania interwencji domowej wobec przemocy w rodzinie oraz zobowiązano policjantów do wdrażania procedury podczas wykonywania innych czynności służbowych (np. przeprowadzania innych interwencji niż interwencja domowa wobec przemocy w rodzinie, przyjmowania zawiadomienia o przestępstwie, rozmowy z ofiarą przemocy, która zgłosiła się do jednostki Policji, obchodu rejonu służbowego). Zgodnie z nowym zarządzeniem, policjanci będą wypełniali „Niebieską Kartę” nie tylko podczas interwencji domowej wobec przemocy w rodzinie, ale również podczas wykonywania innych czynności służbowych, jeśli jednocześnie zostaną spełnione dwa warunki: policjant uzyska informację o przemocy w rodzinie lub będzie miał podejrzenie jej występowania oraz konieczne będzie udzielenie pomocy jej ofiarom. Zapis ten ma na celu zapewnienie ofiarom przemocy możliwości uzyskania pomocy (poprzez uruchomienie przez dzielnicowego działań interdyscyplinarnych) w każdej sytuacji, gdy tego potrzebują, a nie tylko w konsekwencji przeprowadzonej interwencji. Projekt zarządzenia uwzględnia nowe definicje i uregulowania prawne w obszarze przeciwdziałania przemocy, powołując się na definicję „przemocy w rodzinie”, określoną w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Projekt wskazuje również szczegółowo na zadania policjantów interweniujących

wobec przemocy w rodzinie oraz nakłada, w zależności od okoliczności, te same obowiązki na funkcjonariuszy wdrażających procedurę „Niebieskie Karty” podczas wykonywania innych czynności służbowych. W dalszej części doprecyzowano zadania, jakie powinien wykonywać dzielnicowy lub policjant realizujący zadania dzielnicowego wobec rodziny objętej procedurą „Niebieskie Karty”. Zobowiązano również prowadzącego procedurę „Niebieskie Karty”, do przekazywania materiałów innym właściwym w danych sprawach komórkom organizacyjnym Policji (np. komórkom właściwym w sprawach nieletnich i patologii, komórkom prowadzącym postępowania przygotowawcze), w przypadku gdy zebrane materiały postępowanie takie uzasadniają, zobowiązując je jednocześnie do przekazywania informacji zwrotnych. Rozwiązanie to zapewni pełną wymianę i przepływ informacji między komórkami organizacyjnymi Policji, co stanowi bezwzględny warunek skutecznej realizacji działań podejmowanych wobec danej rodziny w ramach procedury, a tym samym pozwoli na zapewnienie ochrony ofiarom. W celu ułatwienia realizacji procedury, w projekcie wskazano jakie informacje powinna zawierać dokumentacja, prowadzona w ramach procedury „Niebieskie Karty”. Zobowiązano również dzielnicowego lub policjanta realizującego zadania dzielnicowego do uzyskania zgody przełożonego na zakończenie prowadzenia procedury i przedkładania do zatwierdzania notatki uzasadniającej jej zakończenie oraz powiadomienia ofiar przemocy o zakończeniu prowadzenia procedury „Niebieskie Karty” wobec jej rodziny.

80

W przepisach przejściowych i końcowych projektu zarządzenia przewidziano możliwość stosowania, do czasu wyczerpania zapasów, nie dłużej jednak niż do 31 października 2008 r., dotychczas używanych druków, co zapobiegnie generowaniu dodatkowych kosztów i pozwoli na stopniową realizację zamówień nowych druków.

Wejście w życie zarządzenia nie wywoła skutków finansowych i organizacyjnych dla Policji. Regulacja ta nie będzie miała wpływu na system prawa i nie spowoduje potrzeby zmiany innych aktów prawnych